

II Dni Interdyscyplinarne w Olsztynie

Zakład Teologii Moralnej i Duchowości Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie zorganizował w dniach 12-14 listopada 2001 r. II Dni Interdyscyplinarne poświęcone agresji, przemocy i użyciu siły w świetle nauk empirycznych i humanistycznych. Sympozjum to zgromadziło licznych uczestników z wielu polskich środowisk uczelnianych. PWT reprezentował ks. dr Andrzej Szafulski.

W pierwszym dniu wygłoszono pięć referatów. Pierwszy z nich „w spojrzeniu genetyka” dr Cezary Żekanowski szukał odpowiedzi na pytanie: *Czy istnieje gen kryminalisty?*. Następnie prof. Jerzy Vetulani w referacie: *Neurobiologia agresji* mówił o „fenomenie agresji w świetle biochemii fizjologii mózgu”. *Przemoc a ewolucja. K. Lorenz i jego etologia* to kolejny przedmiot rozważań przedstawiony przez ks. dr Jana Guzowskiego. Z kolei zaś profesor Anna Gałdowa w referacie *Psychologia przemocy* pochyliła się nad *potrzebą sformułowania psychologicznej teorii przemocy*. Pierwszy dzień obrad zakończyło wystąpienie prof. Marii Braun-Gałkowskiej. Pani Profesor referat zatytułowany *Piekło za sielankową fasadą* poświęciła rozważaniom „przemocy w rodzinie”

Drugi dzień obrad dotyczył czynników zewnętrznych agresji. Rozpoczął je wykład ks. prof. Tadeusza Zasępy. Referent w swym przedłożeniu zatytułowanym *Syndrom Rambo* szukał odpowiedzi na pytanie: „Czy media generują czy jedynie odzwierciedlają przemoc?” Dr hab. Barbara Fijałkowska analizowała „istotę psychoterroru w totalitaryzmie”. Jej referat nosił tytuł *Kto ma władzę, ten ma rację?* Referat Prof. Stanisława Pikulskiego *Męczennicy przemocy?* dotyczył terroryzmu będącego problemem międzynarodowym. W dalszej kolejności miała miejsce dyskusja panelowa, która cieszyła się szczególnym zainteresowaniem słuchaczy. Poświęcona ona była „syndromowi Jamesa Bonda”, a dotyczyła „granic zinstytucjonalizowanej przemocy”. Dr Grażyna Woroniecka podjęła próbę zreferowania „syndromu kozła ofiarnego”. Referat ten posiadał podtytuł: *Przemoc a struktury społeczne według R. Girarda*. Przedostatni wykład drugiego dnia obrad *Spokój na koszt innych?* wygłosił ks. prof. Paweł Bortkiewicz. Autor wystąpienie swoje poświęcił zagadnieniu pacyfizmu. Pytał zaś w nim: „Czy pacyfizm jest ucieczką od odpowiedzialności?” Ostatnim bowiem wykładem było przedłożenie prof. Stanisława Kawula. Nosilo ono tytuł: *Czas na naprawę ludzkiego świata?* Autor zajął się zagadnieniem „brutalizacji współczesnego życia” będącego „problemem społeczno-pedagogicznym”. Autor skoncentrował swoje rozważania wokół „profilaktyki i resocjalizacji”. Ostatecznie drugi dzień obrad zamknęła dyskusja panelowa zogniskowana wokół zagadnienia kary śmierci. Jej uczestnicy zastanawiali się na ile jest ona „uzurpacją państwa”, a na ile „usprawiedliwioną karą”?

Ostatni, trzeci, dzień obrad rozpoczął referat przygotowany przez ks. prof. Waldemara Chrostowskiego. Autor za motto rozważań nad „biblijnym spojrzeniem na przemoc i gwałt” przyjął słowa „Gdzie jest brat twój, Abel?” „(Rdz 4,9). Z kolei zaś ks. dr hab. Marian Machinek w referacie *Czy Bóg pragnął krwawej ofiary?* analizował problem interpretacji śmierci Chrystusa. I wreszcie referat *Oko za oko?* był mocnym akcentem zamykającym obrady sympozjum. Jego autor ks. prof. Janusz Nagórny zastanawiał się nad etycznymi aspektami dopuszczalności użycia siły.

Wszyscy uczestnicy sympozjum podkreślali trafność wyboru tematu, aktualność poruszanych zagadnień. Wypada jedynie gratulować jego organizatorom oraz z niecierpliwością oczekiwać na szybkie pojawienie się na półkach księgarskich książki będącej jego owocem.

ks. Andrzej Szafulski